16/02/2023

Αρχιεπισκοπή Αχρίδος: Αναγνώριση, ονομασία, “αυτοκεφαλία” και η στάση του Ορθόδοξου κόσμου μέχρι σήμερα

/ Πατριαρχεία

Σημαντικός αποδεικνύεται ο Φεβρουάριος για τις εξελίξεις που τρέχουν γύρο από το ζήτημα της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος και την αναγνώρισή της από τις υπόλοιπες Εκκλησίες, μετά την απόφαση του Οικουμενικού Πατριαρχείου τον περασμένο Μάιο για την αποκατάσταση της ευχαριστιακής κοινωνίας με την επί 55 χρόνια σχισματική Εκκλησίας των Σκοπίων και την επίλυση του εκκλησιαστικού ζητήματος.

Του Νικολάου Ζαΐμη

Μετά τις Εκκλησίες της **Ρουμανίας** και της **Τσεχίας και Σλοβακίας**, χθες ήρθε να χαιρετίσει την απόφαση και το **Πατριαρχείο Γεωργίας, το οποίο αποφάσισε στη συνεδρίαση της Ιεράς Συνόδου την αποδοχή της "Ορθόδοξης Εκκλησίας της Βορείου Μακεδονίας", όπως την αναφέρει, σε ευχαριστιακή κοινωνία, αναγνωρίζοντας ως Προκαθήμενο αυτής τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος κ. Στέφανο.**

Η ονομασία

Η χαρά, ωστόσο, για την επαναφορά της τοπικής αυτής Εκκλησίας στον Ορθόδοξο κόσμο επισκιάζεται μέχρι στιγμής από το θέμα της ονομασίας καθώς, αν και το η Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου ήταν ξεκάθαρη για την ονομασία Αρχιεπισκοπή Αχρίδος και τον αποκλεισμό της λέξης "Μακεδονική" και κάθε παραγώγου του, Εκκλησίες υιοθετούν τον όρο **"Μακεδονική Εκκλησία"** ή **"Αρχιεπισκοπή Οχρίδος – Ορθόδοξη Μακεδονική Εκκλησία**".

Το Πατριαρχείο Βουλγαρίας από την πλευρά του ακολούθησε άλλο δρόμο αναγνωρίζοντας την Εκκλησία με την ονομασία **"Ορθόδοξη Εκκλησία της Δημοκρατίας της Βορείου Μακεδονίας",** εωσότου επιλυθεί οριστικά το ζήτημα οπότε και αναμένει Πανορθόδοξη Σύνοδο για να λάβει τις τελικές του αποφάσεις.

Ο Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος Στέφανος

Η “αυτοκεφαλία”

Μετά το θέμα της ονομασίας το γεγονός ότι μέχρι στιγμής υπάρχουν Εκκλησίες (Σερβία, Ρωσία, Τσεχία και Σλοβακία) που αναφέρονται **σε αναγνώριση “αυτοκεφαλίας”,** εγείρει ερωτηματικά καθώς το ζήτημα της χορήγησης “αυτοκεφαλίας” είναι αποκλειστικά αρμοδιότητα του Οικουμενικού Πατριαρχείου. Η επίλυση των εκκρεμοτήτων της Εκκλησίας των Σκοπίων με το Πατριαρχείο Σερβίας και η έκδοση Συνοδικής Πράξης με την οποία γίνεται η αποκατάσταση των σχέσεων, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως χορήγηση “αυτοκεφαλίας”. Αξίζει εδώ να υπενθυμίσουμε ότι σύμφωνα με την Αρχιεπισκοπή Αχρίδος **δεν χορηγήθηκε “Τόμος Αυτοκεφαλίας” από το Πατριαρχείο Σερβίας** καθώς αυτό μπορεί να γίνει μόνο από το Οικουμενικό Πατριαρχείο. Ωστόσο, το έγγραφο που εγχείρισε στον Αρχιεπίσκοπο κ. Στέφανο ο Πατριάρχης Σερβίας τον περασμένο Ιούνιο ήταν τρόπον τινά πρόταση, με την οποία η Αρχιεπισκοπή Αχρίδος παρουσιάζεται ως έτοιμη και άξια του αυτοκεφάλου καθεστώτος. **(Διαβάστε εδώ αναλυτικότερα)**

Δείτε επίσης: Αρχιεπίσκοπος Αχρίδος: «Μόνο το Οικουμενικό Πατριαρχείο εκδίδει “Τόμους Αυτοκεφαλίας”»

Διευκρινήσεις για το ζήτημα του πώς θεωρεί τον όρο **“αυτοκεφαλία”** έχει κάνει πάντως μόνο το Πατριαρχείο Ρουμανίας το οποίο όπως σημειώνει *“Η **Αγία και Ιερά Σύνοδος του Οικουμενικού Πατριαρχείου** είναι η κανονική αρχή που μπορεί να παραχωρήσει αυτοκεφαλία σε μια άλλη Εκκλησία μέσω συνοδικού τόμου που υπογράφεται από τον Παναγιώτατο οικουμενικό Πατριάρχη μαζί με όλα τα μέλη της Ιεράς Συνόδου”.*

Δείτε αναλυτικά: Διευκρινίσεις για την απόφαση του Πατριαρχείου Ρουμανίας για το καθεστώς της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος

Η στάση του Ορθόδοξου κόσμου μέχρι τώρα

Μέχρι στιγμής σε τοποθέτηση για τις εξελίξεις έχουν προβεί δια της Ιεράς Συνόδου τους εκτός από το **Οικουμενικό Πατριαρχείο και το Πατριαρχείο Σερβίας**, τα Πατριαρχεία **Αντιοχείας, Μόσχας, Ρουμανίας**, Βουλγαρίας και Γεωργίας καθώς και οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες της **Πολωνίας** και της Τσεχίας και Σλοβακίας. Τα Πατριαρχεία **Αλεξανδρείας, Ιεροσολύμων** καθώς και οι Αυτοκέφαλες Εκκλησίες της **Κύπρου** και της **Αλβανίας,** μέχρι στιγμής δεν έχουν τοποθετηθεί.

Η Εκκλησία της Ελλάδος από την πλευρά της είχε τοποθετηθεί άμεσα μετά την αναγνώριση από το Οικουμενικό Πατριαρχείο χαιρετίζοντας την απόφαση, διατηρώντας ωστόσο τις επιφυλάξεις της για την αναφορά του Πατριαρχείου Σερβίας για "Αρχιεπισκοπή Οχρίδας – Μακεδονική Εκκλησία". Στη σε συνεδρίαση της ΔΙΣ της 165ης Συνοδικής Περιόδου για το μήνα Ιούνιο του 2022 είχε εκφράσει τις επιφυλάξεις για:

α) την χρήση του όρου «Μακεδονική Ορθόδοξος Εκκλησία», αποδιδομένου υπό της Εκκλησίας της Σερβίας στην Εκκλησία της Αχρίδος,

β) την μνημόνευση «Διασποράς» της Εκκλησίας της Αχρίδος

και γ) τυχόν χορήγηση Αυτοκεφαλίας υπό του Πατριαρχείου Σερβίας, εφ' όσον το μόνο αρμόδιο για την χορήγηση Αυτοκεφαλίας τυγχάνει το Πάνσεπτο Οικουμενικό Πατριαρχείο.

Μπορεί σε διοικητικό επίπεδο τα πράγματα ακόμα να είναι ρευστά, σε ευχαριστιακό επίπεδο είναι αρκετά προχωρημένα με Επισκόπους της Αρχιεπισκοπής Αχρίδος να συλλειτουργούν με Επισκόπους αδελφών Εκκλησιών τονίζοντας την ιδιαίτερη χαρά τους για αυτό.

Σε μεγάλο βαθμό η εξέλιξη για την οριστική απόφαση επίλυση του εκκλησιαστικού ζητήματος στη γειτονική χώρα θα εξαρτηθεί άμεσα από τη δική τους στάση, κάτι άλλωστε που είχε τονίσει **ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος κατά το συλλείτουργο με τον Αρχιεπίσκοπο Αχρίδος κ. Στέφανο στο Φανάρι την Κυριακή της Πεντηκοστής του παρελθόντος έτους.**

Βούλγαροι και Σκοπιανοί Επίσκοποι συλλειτούργησαν πριν λίγες ημέρες στην Φιλιππούπολη, μετά από 55 χρόνια